

tighed og lignende Held. — Da Grev Voronoff, Ryruuds nærmeste Gouverneur, modtog Bestyrelsen i Aaret 1823, var Antallet paa Obessa's Indvaanere vel kun blevet forsøgt med 4000 Individuer, men Stadens Omfang var blevet over en halv Gang større, og Byen gjaldt allerede bengang for den sjonnest i den sydlige Halvdeel af hele det russiske Rige. Under Voronoff er Staden uafbrudt tiltaget mere og mere i Størrelse, Folkmængde, Velstand og Handel, saa at den nu taller 62,000 Indbyggere, 8000 grundmurede Bygninger i brede og skjonne Gader, næsten 500 store Magasiner og over 1000 Boutiquer, samt et betydeligt Antal Kirker. 24 videnskabelige Foreninger og højere Undervisningsanstalter befordre Dannelsen i alle Retninger; Theater og Opera mangl heller ikke. I Stadens nærmeste Omgivelser taller man over 1000, for største Dele smagfulde Haveanlæg med venlige Landsteder, og de fjorten nærmest liggende Landsbyer have henved 12,000 Beboere. For faa Aar siden er her ogsaa blevet indrettet Søbade, som i den skjonne Aarstid besøges af Russlands rigeste Familier. Ofte finder man saaledes over 10,000 fremmede forsamlede i denne Stad.

Handelen er yderst levende; den bestætiger aarlig herved 1000 storre Skibe; men desværre er Havnens hverken stor eller dyb nok. Handelen med Udlændet er næsten ene i de fremmede Kjøbmænds Hænder; thi selve Russerne bestætige sig udelukkende med den indenlandsske Handel. De vigtigste Udforselsartikler ere Korn, Tælle, Læder, Ulb, Smør og Kaviar. I Aaret 1834 til 1835 beregnede man Værdien af den hele fremmede Ind- og Udforsel tilføs til 57 Millioner Rubler.

Billedhuggeren Thorvaldsen.

(Supplement til den i Nr. 6 af dette Hefte afbrudte Artikel.)

Det første Kunstverk, hvor ved denne vor berømte Landsmand tildrog sig den dannede Verdens Opmærksomhed, var — som jeg anførte i ovenstaende Nr. af Magasinet — Jason, der seirrig holder det tilstempede gyldne Skind i Beiret. Derefter forfærdigede han et Basrelief, forestillende Achilles, siddende med hortvendt Ansigt, imedens han med undertrykt Harme maa taale, at Agamemmons Herrolder hortfore den nolende Briséis, som Patroklos overgiver dem; det kan stilles ved Siden af de sjonneste antike Basreliefs. Hans kolossaliske Mars, som, staende og hvilende sig paa den omvendte Landse, griber Oliegrenen med sin høje Haand, overgaar endnu Jason i Skønhed og holsbes for det Fortrinnligste, som den nyere Kunst har skabt i denne Stil. Denne, saavel som Abdonis, der af Canova rosset som et Mesterwerk, fuldendte Thorvaldsen i Aaret 1808. Sine tidligere forfærdigede Statuer, noget under almindelig Legemsstørrelse, nemlig: Venus, Apollo, Bachus, Amor, Psyche, Hebe, Ganymedes og Argusdæbberen Mercurius, — maatte han ofte gengtage i Marmor. De ere, lige som alle hans Verker, blevne tegnede i Oprids af Riepenhausen og Mori, og stuckne i Kobber. Hans, ved Idee og Udførelse lige udmarkede fire Reliefs til Døbefonden i Tørningesform, forestillende en Christi Daab, en Madonna med Barnet Jesus og den lille Johannes, en Christus, der velsigner Børnene, og en Gruppe af Engle, saavel som hans fire Medaillons til Portalet i Christiansborgslot, — maae

betrages som Monstere af en fuldendt Cyclus. Til Frue Kirke leverede han: Johannes den Dober, som prediket i Drænen, et Basrelief til Gavlen over Hovedindgangen; til Nischerne i Thorhallen: de store Propheter; til Triesen: Christus, bærende sit Kors; til Kirkens Indre: de forekættelige tolv Apostle, og til Alteret: Trelseren selv.

Nogle af de sjonneste blandt Thorvaldsens Arbeider ere: hans tre Grætier, hans Allegorie: Dagen og Natten, Triesen i en af Salene i det pavelige Palads paa Monte Cavallo, i Basrelief, og hans i Sandhed poetiske Figur: Haabet. Derefter forfærdigede han to, ikke mindre skjonne Karpatider i Legemsstørrelse, Gravmonumentet for den i Florents af dore unge Beethoven fra Frankfurt a. M. og mangefoldige sindrigt udtænkte og herligt udforte Basreliefs, hvori blandt: Baechus, som lader Amor drifte af sin Skaal, Minerba, der sætter Sommerfuglen paa det af Prometheus formede Mennekessbilled, Amor, som flagende viser Venus sin af en Bi stukne Haand, Hygiea, der lader Øksulaps Slange drifte af sin Skaal, Amor, som med sin Piil søger at kalde den afmægtige Psyche tilbage til Livet, og Muserne, som ved Klangen af Apollo's Lyra danser omkring Gratierne. Napoleon bestilte hos ham et stort Basrelief, forestillende Alexanders Triumphhærtog i Babylon; dette, tilligemed fire andre Basreliefs, højtes til Christiansborgs slot. Restaurationen af de paa den græske Ægina i Aaret 1811 opgravede Staauer, som Kongen af Bayern købte, overdroges Thorvaldsen og blev af ham lykkeligt fuldført. Hans Arbeider ere i Rom hyppigt blevne stukne i Kobber og efterlignede i Gemmer.

Alexander og Grands den Første, Volakter og Schweizere, overdroge ham Udsorelsen af offentlige Monumenter. For Warschau forfærdigede han Poniatowsky's Statue tilhest, for Rom: Pius den Syvendes Gravmonument og Consalvi's Buste; for München: Herreng Eugen af Leuchtenberg's Gravmonument. For at opfille det sidstnævnte, begav han sig selv til München, i Februar 1830. Under sit Ophold i Kjøbenhavn modellerede han Kongens og Dronningens Büster, som han senere udførte i Marmor. Døsaar Büsterne af den kongelige Families øvrige Medlemmer blev senere modellerede af ham og udførte i Marmor.

Thorvaldsens herlige Kunstverk, der nylig er blevet opsat over Hovedindgangen til Frue-Kirke, forestiller — som jeg i det Foregaende har berort — Johannes den Dober, der prediket i Drænen. Alle Figurerne ere her af rødgulst brændt Leer, det saakaldte terra cotta. I Midten af Gruppen ses vi Johannes staende paa et Klippestykke og opviolet over Tilhorerne. Med den høire Haand peger han mod Himlen, i den venstre holder han Staven med det lille Kors, hvormed de Gamle pleide at afbilde ham, for at betegne hans Forhold til Christus. Øskaalen, en Muslingskål, hænger i en Rem over hans Skulder og betegner ham som Doberen. Dyb Alvor taler ud af hans Hæsyn; det sterke Haar, de kraftfulde Lemmer og den lodne Underkleddning vidne om hans, ved en stræng Levemaade hærdede Kraftter. — Ved hans venstre Side staar en Dreng, som har affort sig sin Overklædning, for at modtage den hellige Daab. Ved Doberens høire Side ses vi en Mand i den modnere Alder, som lige-

lebes har afslæft sin Overklædning, for at dobes. Hans Skul hænger ved Lærenes Læber; sin ene Hæd har han sat op paa Klippestykket, Albuen støtter han paa det saaledes hævede Knæ og hans Hoved hviler i Haanden. Bag denne Mand sine vi en Gruppe, bestaaende af 2 Personer. En sjon Ingling har flynet sin Arm om Faderens Hals og synes at iagttagte det Indtryk, Prophetens Tale gør paa ham. — Den tilsvarende Gruppe paa den modsatte Side bestaaer ligeledes af 2 Personer: en Skriftklog, i sin lange Kjortel, og en Jæger; han støtter sig paa sin Stav, imedens han med hovmodig Foragt hører paa Doberens Tale; denne derimod holder sig underligt greben af Sandhedens uimodstaelige Magt. Ved hans Hædder sidder hans Hund, Gjenstanden for et Par yndige Børns udeelte Opmærksomhed. En lille Pige rober stor Lyst til at lege med Hunden, men Dyrets bidste Udseende stræmmer hende; hun sjuler sig bag Broderen, hvem hun gjerne vil have frem; men han, som er ældre og kender Fareren, holder sig tilbage. En yngre Broder til disse Søskende, en lille forvoven Dreng, betruger Hunden med store, syrige Øyne og vilde ikke betænke sig paa, at løbelige hen til den; men Moderen, der sidder paa en Steen, har grebet ham med Haanden omkring den lille Arm og holder ham saaledes fjernet fra Hunden, imedens hun i sin Andagt har Dinene henvendte mod Taleren. Bag hende ses vi en Hyrde med sin Stav, i liggende Stilling. — Til Borregnegruppen paa denne Side står en Gruppe paa den modsatte Side, der dannes af en ung Pige, som knæler andagsfuld, imedens hendes yngre Broder hviler Armenene paa hendes Skulder og fører op paa den Talende. Bag hende sidder en

Olbing, indhyllet i sin Kappe; nedbuet af Karenes Begt faste han sit Blit paa den begeistrede Taler, idethan hæver Haanden op mod sit Bryst, hvor de guddommelige Ord finde en dyb Gjenklang. — Gruppen slutes af en liggende Figur, der forestiller en deilig Ingling; henstrakt paa sin Kappe, med Haanden under Kinden, lytter han opmærksomt til den prædikende Johannes's Røst.

Scener af Folkelivet i Siebenbürgen.

(Fortsettelse.)

Overhovedet forekommer der mange besynderlige Træk i dette Folks Sæder og Skifte, t. Ex. ved deres Brylluper. Efterat Brudefolkenes Forældre have bragt Alt i Rigtsighed, med Hensyn til Brudens Medgift o. s. v., kommer Brudgommen ridende fra sin Landsby, for at afhente Pigen; han ledsages af en Mængde unge Karl, der bære en Jane foran sig. Pigen stiger ligeledes tilhest, ledsaget af sine Veninder, og efterat man har drukket hinanden til i nogle Glas Brændeblin, under de sædvanlige Velsignelsesritualer, sætter det festligt smykkede Tog sig i Bevægelse og drager til Brudgommens Hjem; men denne og hans Ledsagere maae passe godt paa Bruden underveis, thi finder hun Lejlighed dertil — og denne soge hendes Veninder nok at forstasse hende —, saa vender hun pludselig sin Hest om og galopperer